

**Мединська О. Я.**  
кандидат філологічних наук,  
викладач кафедри журналістики  
ТНПУ ім. В. Гнатюка

## **СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ЖУРНАЛІСТІВ**

Реформаційні процеси у сфері освіти ставлять нові вимоги до вищої школи, основним завданням якої є не лише навчати, а й виховувати особистість інноваційного типу мислення, конкурентоспроможного фахівця, якому властиві ініціативність, мобільність, креативність, здатність приймати нестандартні рішення тощо. Першорядна роль вищої освіти має бути спрямована на пошук нових моделей організації навчального процесу через застосування інформаційно-комунікаційних технологій.

У цьому контексті основним вектором підготовки майбутніх журналістів є формування медіаінформаційних компетентностей, зокрема володіння навичками інформаційної навігації, уміння верифікувати інформацію, користуватися комплексом можливостей інформаційного середовища, активно використовувати комунікаційний потенціал соціальних інтернет-мереж, знання специфіки роботи з інформаційними ресурсами тощо [1].

Соціальні мережі як інноваційні комунікаційні технології сприяють підвищенню якості навчального процесу, розвитку медіаграмотності суб'єктів освітньої діяльності, що дозволяє швидко реагувати на нові вимоги інформаційного суспільства.

Питання соціальних мереж та їх значення у процесі соціальних комунікацій досліджували як українські, так і зарубіжні науковці, зокрема Г. Почепцов, О. Мінченко, О. Крутик, О. Михайлова, Б. Соліс та інші. Освітній потенціал соціальних мереж був предметом наукових студій Р. Гуревича, С. Івашнєвої, А. Клименко, С. Литвинової тощо. Однак недостатньо уваги приділяється використанню можливостей соціальних мереж у процесі підготовки майбутніх журналістів.

Соціальні мережі як складова інформаційно-освітнього середовища мають великий освітній потенціал, адже вони пропонують способи взаємодії через нові інформаційні та комунікаційні канали, спеціальні технології спілкування.

Спершу розглянемо дефініції поняття «соціальна мережа». Науковці подають такі тлумачення: соціальна мережа – це соціальна структура, що складається з групи вузлів, якими є соціальні об'єкти (люди, групи людей, спільноти, організації), і зв'язків між ними (соціальних взаємин); спільнота людей, об'єднаних спільними інтересами, спільною справою або з інших причин для безпосереднього спілкування між собою [4]. Узагальнюючи наукові підходи, зазначаємо, що соціальна інтернет-мережа – це інтерактивний багатокористувацький веб-сайт, що має низку обов'язкових якостей: контент створюється переважно його користувачами; широкий спектр можливостей для

обміну інформацією (розміщення текстів, фотографій, відеозаписів і музичних композицій, створення блогів і мікроблогів, організація тематичних співтовариств); користувачі мають змогу отримувати статичну і динамічну інформацію про об'єкти, що існують у соціальному середовищі, про соціальні зв'язки між ними.

На думку дослідників, соціальні мережі виконують такі функції: *комунікаційну* (люди встановлюють контакти, обмінюються новинами, інформацією (фото, відео- й аудіоматеріали, посилання на сайти, коментарі, повідомлення), кооперуються для досягнення спільних цілей (згуртування і утримання соціальних зв'язків); *інформаційну* (потік інформації має двосторонню спрямованість, тому що учасники спілкування виступають у ролях комунікатора і реципієнта); *соціалізації* (саморозвиток, рефлексія в системі «друзів» і «груп»); *самоактуалізації* (самопрезентації); *ідентифікації* (при створенні індивідуального профілю користувач заповнює його інформацією про себе, що дозволяє здійснювати пошук анкет за заданими параметрами); *розважальну* (соціальні мережі дозволяють обмінюватися не тільки текстовими повідомленнями, а й мультимедійними файлами, програмами розважального характеру) [5].

Використання соціальних мереж у процесі підготовки майбутніх журналістів має низку переваг: верифікація інформації; реалізація творчого потенціалу; читання, написання та коментування новин, створення медіаматеріалів різних жанрових форм; обговорення суспільно важливих питань і медіатем; значний діапазон сервісів, різноманітність форм комунікації, обмін цікавими і корисними посиланнями на інші ресурси; можливість групової діяльності, спільне планування і наповнення контенту; наявність мобільної версії сторінок тощо.

Під час підготовки до практичних занять студенти мають змогу працювати з мультимедійним контентом: переглядали майстер-класи провідних українських та іноземних медійників, аналізували телевізійне мовлення через відеопрограми українських телеканалів, на слух редагували аудіотексти. Студенти-журналісти саме із соціальних мереж дізнаються про інформаційні приводи, оперативно отримують доступ до безлічі фактів, перевіряють їх достовірність, розпізнають фейкову інформацію, формують власну базу верифікованих ресурсів. Водночас соціальні мережі є активною платформою для поширення інформації про результати студентської діяльності, викладені в традиційній аудіовізуальній формі (телесюжет, радіорепортаж, відеоповідомлення, стаття тощо).

Отже, соціальні мережі допомагають розширити інформаційне поле студентів-журналістів, сприяють швидкому розповсюдженню та отриманню інформації. Перспективи подальшого розвитку передбачають розкриття методики використання соціальних мереж та їх впровадження в навчальний процес.

#### Література

1. Бодненко Д. Н. The Role of Informatization in the Change of Higher School Tasks: the Impact on the Professional Teacher Competences [Електронний ресурс] /

Д. Бодненко // ІКТ в освіті, дослідженнях і промислі: інтеграція, гармонізація та передача знань : матеріали Міжнародної конференції ICTERI-2013. Херсон: Херсонський державний університет, 2013. – Режим доступу: <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.415.8504&rep=rep1&type=pdf>.

2.Воронкин А. С. Соціальні мережі : еволюція, структура, аналіз. Освітні технології і суспільство : міжнародний електронний журнал. 2014. Т. 17. № 1. С. 650-675.

3.Гнатюк Р. Соціальні мережі: співвідношення позитиву і негативу? / [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://gazeta.dt.ua/family/socialni-merezhi-spivvidnoshennyarozitivu-i-negativu.html>.

4.Деркаченко Я. А. Соціальні мережі як середовище для технологій маніпулятивного впливу. Сучасний захист інформації. 2016. № 1. С. 51-59.

5.Кадемія М. Ю. Соціальні сервіси веб 2.0 в освітній діяльності [Електронний ресурс] // Матеріали методологічного семінару кафедри інформаційних технологій в освіті 2010-2011 р. Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. – Режим доступу: [http://ito.vspu.net/SAIT/inst\\_kaf/kafedru/matem\\_fizuka\\_tex\\_osv/WWW/metod\\_semina\\_r/2008/kademiya/kademiya\\_2010-2011.htm](http://ito.vspu.net/SAIT/inst_kaf/kafedru/matem_fizuka_tex_osv/WWW/metod_semina_r/2008/kademiya/kademiya_2010-2011.htm)

УДК 159.9:61

**Митулинська О.Є.**

заступник директора з методичної роботи комунального закладу Тернопільської міської ради «Станція юних техніків»  
olenamyt@gmail.com

## **РОЛЬ ПСИХОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГА У ФОРМУВАННІ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ ШКОЛЯРА**

Освітні реформи в Україні є частиною суспільних процесів оновлення, спрямованих на створення нових освітніх стандартів, впровадження інновацій, форм і методів роботи з дітьми, спрямованих на індивідуалізацію навчання, запровадження особистісно зорієнтованих педагогічних технологій, формування особистості, здатної постійно вчитися, вдосконалюватися, діяти і мислити в соціумі. Формування соціальної, комунікативної, цифрової та інших компетентностей – основне завдання педагогічних працівників у роботі з учнівською молоддю.

У новому Законі «Про освіту» компетентність декларована як динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистісних якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність [1].

Зрозуміло, що лише компетентний учитель, який володіє компетенціями, постійно працює над підвищенням особистого потенціалу, самоосвітою, впроваджує новизну, співпрацює з однодумцями, може вирішити наявні